

TELŠIUOSE – nauja Žemaitijos religinio gyvenimo istoriją pasakojanti muziejinė erdvė

Donata KAZLAUSKIENĖ
Loretos NORVAIŠIENĖS nuotraukos

2022 m. gruodžio 6 d. buvusio Telšių Bernardinų vienuolyno ir Kunigų seminarijos patalpose atidarytas naujas Žemaičių muziejaus „Alka“ ekspozicinis padalinys – Sakralinio paveldo ekspozicija. Tai dar viena šio krašto religinio gyvenimo istoriją liudijanti muziejinė erdvė Žemaitijos sostinėje, suteikianti naujo turinio ant Insulos kalvos esančiam Telšių sakraliniam kompleksui.

Pirmoji sakralinės ekspozicijos įkūrimo idėjos iniciatorė – buvusi Žemaičių muziejaus „Alka“ direktorė Elvyra Spudytė. Pasikeitus vadovams – muziejui pradėjus vadovauti Evai Stonkevičienei, ši idėja įgavo materialią formą.

Įrengdami ekspoziciją muziejininkai konsultavosi su Telšių vyskupijos ir Vincento Borisevičiaus kunigų seminarijos atstovais. Nemažą dalį ekspozicijos vertybių muziejui deponavo (paskolino) Telšių vyskupijos kurija ir bažnyčios, tad sakralinio paveldo ekspozicijoje miesto ir visos Žemaitijos katalikiškąjį, istorinį ir kultūrinį pasakojimą kartu su Žemaičių muziejaus „Alka“ muziejinėmis vertybėmis iliustruoja ir bažnytiniai lobiai iš Telšių vyskupijos kurijos, Telšių Šv. Antano Paduviečio katedros, Alsėdžių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios, Palangos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios, Tryškių Švč. Trejybės bažnyčios, Tverų Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bažnyčios ir Žemaičių Kalvarijos Švč. Mergelės Marijos apsilankymo bazilikos.

Žemaičių muziejus „Alka“ šiame naujame eks-

poziciniame padalinyje visuomenei pristato Žemaitijos sakralinį paveldą, krašto religinio gyvenimo istoriją ir pamaldumo tradicijas per išskirtinius meno kūrinius, bažnytinių procesijų atributus, liaudies meistrų darbus, liturginius reikmenis ir

istorinius artefaktus. Lankytojai ekspozicijoje susipažįsta su sakralinės dailės paveldu: auksakalyste, liturginės tekstilės dirbiniais, vaizduojamąja dailė, dievdirbyste ir į UNESCO Žmonijos nematerialaus ir žodinio paveldo šedevrų sąrašą įtraukta kryždirbyste. Didžioji dalis eksponuojamų kūrinių datuojami XIX amžiumi. Yra ir itin vertingų XVIII a. baroko laikotarpio eksponatų, dalis jų paskelbta Lietuvos kultūros paveldo vertybėmis. Daug lankytojų dėmesio sulaukia senoji barokinė Žemaičių Kalvarijos krikštykla, Lietuvos auksakalio – XVIII a. Žemaitijoje dirbusio Kristijono Juozapo Štapelerio kūriniai, kitos sakralinio meno vertybės, liudijančios krikščionybės istoriją bei reprezentuojančios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kultūrą.

2023 m. vasario–kovo mėnesiais muziejus lankytojus kvietė ir į Sakralinio paveldo

(Nukelta į 50 p.)

ekspozicijoje surengtą „Vieno eksponato“ parodą – Žemaičių muziejaus „Alka“ sveikinimą Vilniui jo 700-ojo gimtadienio proga. Šioje parodoje buvo pristatomas Vilniaus miesto panoraminis planas iš Georgo Brauno ir Franso Hogenbergo atlaso „Pasaulio miestai“. Tai seniausias šiandien kartografijos istorijoje žinomas Vilniaus miesto grafinis vaizdas, išspausdintas pirmajame pasaulio miestų atlase. Paroda veiks iki kovo 26 d.

Lankytojai kviečiami ne tik apžiūrėti ekspoziciją, bet ir iš anksto užsisakyti ekskursijas.

Sakralinės paveldo ekspozicijos adresas: Katedros a. 6, Telšiai.

Loretos Norvaišienės nuotraukose – Žemaičių muziejaus „Alka“ (Telšiai) Sakralinės ekspozicijos fragmentai

